

Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє. – 2010. – № 14-15. – С. 193-198.

6. Трубич С. Ю. Соціально-економічна сутність та особливості формування людського потенціалу / С. Ю. Трубич, З. М. Пушкар // Актуальні проблеми економіки.– 2006.– № 4.– С. 186-192.

7. Цал - Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз : підручник / Ю.С. Цал – Цалко. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 566 с.

8. Хміль Ф.У. Управління персоналом: підручник / Ф.У. Хміль. – К.: Академвидав, 2006. – 488 с.

*Рецензент д.е.н., професор УПА Прохорова В.В.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Уткіна Ю.М.*

УДК 658.7:656.2(477)

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ЛОГІСТИЧНИХ ЦЕНТРІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРЗАЛІЗНИЦІ

Шевченко А.В., аспірант (УкрДАЗТ)

В статті розглянуто необхідність запровадження сукупності безперервних цілеспрямованих дій робітників логістичних відділів на базі ефективного, гнучкого плану виконання оперативної роботи.

Ключові слова: логістика, логістичні центри, залізничний транспорт, оперативна робота.

ОРГАНИЗАЦИЯ РАБОТЫ ЛОГИСТИЧЕСКИХ ЦЕНТРОВ НА ПРЕДПРИЯТИЯХ УКРЗАЛИЗНЫЦИ

Шевченко А.В., аспирант (УкрГАЗТ)

В статье рассмотрена необходимость введения совокупности непрерывных целенаправленных действий работников отделов на базе эффективного, гибкого плана выполнения оперативной работы.

Ключевые слова: логистика, логистические центры, железнодорожный транспорт, оперативная работа.

ORGANIZATION OF LOGISTICS CENTERS IN ENTERPRISES UZALIZNYTSYA

Shevchenko A.V.

The article describes the need for a set of continuous sections of workers targeted action based on effective, flexible plan implementation of the operative work.

Keywords: logistic, logistics centers, railway transport, operative work.

Постановка проблеми. Для отримання бажаних фінансових результатів, економічного покращення використання існуючих ресурсів залізниць необхідно в основі організації управління логістичним потоком запровадити сукупність безперервних цілеспрямованих дій робітників логістичних відділів на базі ефективного, гнучкого плану виконання оперативної роботи.

Особливостями управління великим логістичним підприємством (залізницею) в комерційних умовах є: використання маркетингу як виду діяльності підприємства, пов'язаного із збиранням інформації про ринкові процеси і ті погрози і можливості, які впливають на кінцевий результат; широке застосування інформаційних технологій і супутнього їм комп'ютерного забезпечення; органічне поєднання елементів стратегічного і оперативного

планування діяльності ланок логістичної системи; облік людського чинника, тобто задіявання інтелектуального потенціалу учасників логістичного процесу, узагальнення отриманого досвіду і передача придбаних знань, умінь і навиків персоналу ланок логістичної системи; моніторинг потокових процесів як у середині логістичної системи, так і за її межами з метою вироблення адекватних стану зовнішнього середовища управлінських рішень; залучення до процесу управління ресурсами представників державних і муніципальних органів влади, роль яких в регулюванні господарських процесів в даний час достатньо вагома; органічне поєднання спеціалізованих і універсальних професійних навиків управління потоками, що вимагає постійного контролю стану логістичної системи і ухвалення рішень по її реформуванню або оптимізації та ін[5].

Аналіз досліджень і публікацій та виділення невирішених частин загальної проблеми.

Питання застосування логістичного підходу на залізничному транспорті розглядали в своїх працях такі вітчизняні вчені як: Винников В.В., Кристиоло В., Т.В. Бутько, А.В. Прохорченко, О.О. Журба, Н.І. Хведорец та інші[2-6].

В своїх роботах питання розвитку логістичних центрів та логістичної інфраструктури на залізничному транспорті України розглянули Мишно О.А., Ширяєва Л.В. та Козеренко І.А.[5,6].

Полякова О.М. разом із Соломніковим І.В. розглянули передумови формування мережі мультимодальних транспортно-логістичних центрів в Україні[4].

На сьогоднішній день немає потреби давати обґрунтування щодо створення логістичних центрів на підприємствах залізниці, однак остаються питання щодо організації роботи таких центрів

Мета статті. Удосконалення роботи логістичних центрів на підприємствах залізниці та обґрунтування необхідності створення логістичних підрозділів.

Вклад основного матеріалу. На нашу думку, у логістичному центрі необхідно виділити шість основних напрямків логістичної діяльності та по кожному з них створити підрозділи, кожен з яких буде виконувати функції направлені на удосконалення організації роботи підприємства та підвищення її ефективності.

До таких підрозділів слід віднести: службу закупівель; відділ виробничої логістики; відділ розподільної логістики; відділ інформаційної логістики; відділ транспортної логістики; відділ комерційної логістики[1].

Кожен з підрозділів повинен виконувати функції та задачі, основна мета яких скерована на підвищення ефективності роботи підприємства в цілому.

Служба закупівель на підприємстві повинна вирішувати наступні завдання: визначення поточних та перспективних потреб підприємства у матеріалах, паливі, запасних частинах, тощо; виявлення і вивчення джерел надходження товарів і постачальників; дослідження конкурентоспроможності товаропостачальників; прийняття рішень про закупівлю комплектуючих виробів або можливості виготовлення необхідних комплектуючих самостійно; вибір оптимальних об'ємів закупівель, які б дозволили скоротити витрати на закупівлю, складання, зберігання та витрати пов'язані з довгостроковим зберіганням (ймовірно розкрадання, псування, втрата якості, тощо); завдання вибору постачальника, яке приймається на підставі збору всієї необхідної інформації та аналізу потенційних постачальників на підставі основних логістичних критеріїв, які впливають на ефективність роботи підприємства (далекість постачальника від споживача, термін

виконання поточних і екстрених замовлень; наявність резервних потужностей; організація управління якістю у постачальника; психологічний клімат у постачальника (можливість страйків); здатність забезпечити постачання запасних частин протягом усього терміну служби устаткування, що постачається; фінансове положення постачальника, його кредитоспроможність та ін.); участь у формуванні асортиментної політики товаропостачальників з орієнтуванням на потреби підприємства і з врахуванням життєвого циклу товарів; встановлення раціональних господарських зв'язків з постачальниками; здійснення договірних стосунків; формування і представлення замовлень на виготовлення товарів; придбання товарів з врахуванням їх споживчих характеристик, цін, довговічності, конкурентоспроможності і життєвого циклу; здійснення правової і претензійної роботи[1].

Відділ виробничої логістики повинен взяти на себе функції стосовно управління матеріальними потоками з середини підприємства, направлені на удосконалення виробничого процесу у напрямку скорочення експлуатаційних витрат за рахунок вирішення таких завдань: відмовлення від надлишкових запасів; відмовлення від завищеного часу на виконання основних транспортно-складських операцій; відмовлення від виготовлення та виконання робіт у яких на даний час не має потреби; усунення простою устаткування; усунення непродуктивного використання робочого часу працівниками депо; обов'язкове усунення браку; усунення нераціональних перевезень на підприємстві; підтримка високого коефіцієнту використання основного устаткування; підвищення ефективності використання робочого часу працівників.

Крім того до завдань відділу виробничої логістики необхідно віднести завдання складського господарства, а саме: раціональне розміщення і зберігання товарних та матеріальних запасів; перевірку відповідності якості і кількості отриманих товарів; забезпечення належних умов зберігання товарних запасів; забезпечення цілісності тари та упаковки.

Враховуючи специфіку роботи підприємств залізничного транспорту, постійну необхідність переміщення працівників та матеріальних запасів до місць проведення робіт (виконання технічного огляду, виконання безвідчипного ремонту, усунення незначних неполадок технічного стану рухомого складу, навантаження, розвантаження, ремонт колій тощо), відділ виробничої логістики повинен чітко планувати не тільки процес проведення робіт, а і процес переміщення робітників та необхідного обладнання[1].

Відділ розподільної логістики призначений вирішувати різні завдання розподільного характеру на всіх етапах роботи підприємств згідно основних логістичних принципів: розподіляти замовлення між

різними постачальниками при закупівлі товарів; розподіляти вантажі по місцях збереження при надходженні на підприємство; розподіляти матеріальні запаси між різними ділянками виробництва; розподіляти матеріальні потоки в виробничому процесі; підпорядкувати процес управління матеріальними й інформаційними потоками цілям і завданням маркетингу; налагодити та підтримувати системний взаємозв'язок процесу розподілу з процесами виробництва і закупівель; налагодити та підтримувати системний взаємозв'язок усіх функцій усередині самого розподілу.

Для підвищення ефективності роботи відділу пропонується розділити завдання розподільної логістики на макро- і мікрорівні. На рівні підприємства, тобто на мікрорівні відділ розподільної логістики повинен вирішувати наступні завдання: планування процесу виробництва; організацію одержання і обробки замовлення; вибір раціонально способу (методу або схеми) виконання роботи.

На макрорівні до завдань відділу розподільної логістики віднесемо: вибір схеми розподілу матеріального потоку; визначення оптимальної кількості розподільних центрів (маємо на увазі оперативну можливість скорочення або додаткового облаштування пунктів технічного обслуговування вагонів, навантаження або розвантаження вантажів, встановлення гнучкої спеціалізації роботи сортувальних та дільничних станцій та інш. в залежності від запланованого обсягу робіт); визначення оптимального місця розташування розподільних центрів (в залежності від нерівномірності перевезень, напрямку слідування вагонопотоків, технології обслуговування їх локомотивами, та технології виконання місцевої роботи залізниці (навантаження, вивантаження, перевантаження, необхідності підготовки рухомого складу до перевезень тощо)[1].

Відділ інформаційної логістики повинен забезпечувати та містити в собі наступні елементи: технічне забезпечення, тобто сукупність технічних засобів, що забезпечують обробку і передачу інформаційних потоків; інформаційне забезпечення, що містить у собі різні довідники, класифікатори, кодифікатори, засоби формалізованого опису даних; математичне забезпечення, тобто сукупність методів розв'язування поставлених задач (створення і оптимізація ланок логістичного ланцюга; управління умовно-постійними даними, тобто даними, що мало змінюються; планування виробництва; загальне управління запасами; управління резервами); забезпечити сумісність обчислювальної техніки і програмного забезпечення на всіх рівнях управління; підвищити ефективність логістичних систем; знизити вартість логістичних інформаційних систем; сприяти побудові інформаційних логістичних систем та постійному вдосконаленню.

Враховуючи цілі та задачі, які стоять перед інформаційним відділом логістичного підрозділу підприємства, необхідно створити всі необхідні умови для прискореного розвитку, створення необхідної бази даних та технічного забезпечення роботи логістичного відділу. На початку роботи необхідно розробити та втілити в виробництво автоматизовані робочі місця: економіста-технолога складського господарства (АРМ логіст-склад), економіста-диспетчера (АРМ логіст-диспетчер), економіста-плановика (АРМ логіст-план), економіста-експедитора (АРМ логіст-експедиція) та загально інформаційно-керуючу систему управління роботою підприємства (АРМ логіст К), яка б з'єднала всі автоматизовані робочі місця підприємства та існуючими інформаційними системами Укрзалізниці, товаропостачальників, портів, експедиторів, перевізників, товаровласників та товаровиробників (існуючих та потенційних клієнтів на перевезення залізничним транспортом) міністерств, відомств та підприємств юстиції, податкової, митної, ветеринарної служб, МЧС, МВС, та інших, виконувала б роль основного сервера, надавала можливість доступу до всієї інформації стосовно роботи вагонного депо, включала можливість створення необхідних форм обліку проведення робіт, містила функції щодо рішення оптимізаційних завдань по керівництву роботою підприємства тощо.

На наступних етапах розвитку логістичного відділу доцільно створювати нові та удосконалювати існуючі інформаційно-керуючі системи, продовжувати створення та розвиток автоматизованих робочих місць, розширювати та оновлювати бази даних, створювати інформаційні системи вільного доступу, та інше.

На сучасному етапі особливу увагу роботи інформаційного відділу повинно направити на втілення «безбумажної» технології обробки транспортних та виробничих процесів, головним принципом має стати передача всієї необхідної інформації в електронному виді[1].

Відділ транспортної логістики. Для підвищення якості надання транспортних послуг при роботі відділу транспортної логістики слід приділяти увагу удосконаленню послуг, які надаються на транспортних терміналах: узгодження часу прибуття і відправлення вантажів при перевалюванні з одного виду транспорту на інший; запровадити можливість зручного митного оформлення та очищення вантажу; ввести функції відповідального збереження вантажів, у тому числі вантажів які знаходяться під митним наглядом; надавати послуги з сортування, укомплектування, пакетування, укрупнення і розукрупнення партій вантажів; прискореного оформлення перевізних документів, у тому числі дозвільних документів, які супроводжують вантаж (митна декларація, сертифікати якості та відповідності, карантинні та ветеринарні сертифікати та інші); надання повного комплексу транспортно-

експедиційних послуг (включаючи можливість надання кредиту на перевезення); надання повного, достовірного та своєчасного інформаційного забезпечення про хід перевезення вантажу[1].

Для оптимізації роботи підприємства в цілому і логістичного відділу як його частки пропонується відділ комерційної логістики не виділяти в окремий підрозділ, і функції з організації його роботи покласти на керівника логістичного відділу та його заступника. Основним завданням яких є управління логістичною діяльністю підприємства направлене на максимально можливе зниження експлуатаційних витрат, оптимальне використання грошових, матеріальних, трудових та інших видів ресурсів, направлене на підвищення ефективності роботи. Залучення можливих додаткових надходжень, скорочення собівартості «продукції» підприємства та поліпшення конкурентоспроможності залізниць[1].

Висновки. Для ефективної роботи логістичних центрів залізниць пропонується створити логістичні підрозділи по основним напрямкам логістичної діяльності. Основною метою цих підрозділів є отримання бажаних фінансових результатів, економічне покращення використання ресурсів залізниць, удосконалення організації та підвищення ефективності роботи підприємства.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Данько М.І. Транспортна логістика: Навч. посібник / М.І. Данько, А.М. Котенко, В.І. Шевченко, П.С. Шилаєв. – 2-е вид. – Харків: ПП видавництво «Новое слово», 2010. – 256 с.
2. Винников В.В. Роль транспортно-логістических центров в системе международных транспортных коридоров / В.В. Винников, В. Кристиоло // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2012. – № 38. – С. 9-10.
3. Бутько Т.В. Формування мережі логістичних центрів пересадочних комплексів на основі використання розподільної системи підтримки прийняття рішень з реалізацією колективної самоорганізації / Бутько Т.В., Прохорченко А.В., Журба О.О., Хведорез Н.І. // Збірник наукових праць ДонІЗТ. – 2011. – № 26. – С. 1-6.
4. Полякова О.М. Передумови формування мережі мультимодальних транспортно-логістичних центрів в Україні / О.М. Полякова, І.В. Соломніков // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2011. – № 34. – С. 217-222.
5. Мишно О.А. До питань розвитку логістичної інфраструктури України / О.А. Мишно // Науковий журнал Логістика: Теорія та практика Луцького національного технічного університету. – 2011. – №1. – С. 96-100.
6. Ширяєва Л.В. Перспективи розвитку логістичних центрів в Україні на основі Європейської та Азійської моделей / Л.В. Ширяєва, І.А. Козеренко // Вісник Східноукраїнського національного університету ім. Володимира Даля. – № 4 (146). – 2011. – С. 74-81.

*Рецензент д.е.н., професор УкрДАЗТ Компанієць В.В.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Полякова О.М.*

УДК 330.322.214

ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПОСЛУГ ПІДПРИЄМСТВА НА РИНКУ МОБІЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНИ

*Шептуха О.М., к.е.н., доцент,
Перетяцько А.Ю., к.е.н., доцент (ХНУБА)*

Стаття присвячена проблемі підвищення конкурентоспроможності послуг підприємств, які працюють на ринку мобільного зв'язку в Україні. В ній проведено огляд діяльності основних суб'єктів ринку та запропоновано маркетингові заходи з підвищення конкурентоспроможності їх послуг.

Ключові слова: конкуренція, конкурентоспроможність, мобільний зв'язок, мобільний оператор.

ПОВЫШЕНИЕ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ПРОДУКЦИИ ПРЕДПРИЯТИЯ НА РЫНКЕ МОБИЛЬНОЙ СВЯЗИ УКРАИНЫ

*Шептуха А.Н., к.э.н., доцент,
Перетяцько А.Ю., к.э.н., доцент (ХНУСА)*

Статья посвящена проблеме повышения конкурентоспособности услуг предприятий, которые работают на рынке мобильной связи в Украине. В ней проведен обзор деятельности основных субъектов рынка и предложены маркетинговые мероприятия по повышению конкурентоспособности их услуг.

Ключевые слова: конкуренция, конкурентоспособность, мобильная связь, мобильный оператор.